

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE CEROVÁ 2018 – 2022

Názov:	Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)
Územné vymedzenie:	Obec Cerová
Dátum zverejnenia KPSS:	
Dátum schválenia KPSS:	
Dátum platnosti:	od r. 2018 do 31. 12. 2022

Príhovor starostu obce Cerová	3
Úvod	4
1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb	5
1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb	5
1.2 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov	7
2. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie	14
2.1 Obyvateľstvo	17
2.2 Školstvo	19
2.3 Služby	20
2.4 Nezamestnanosť	22
3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb	23
3.1 Sociálne znevýhodnené skupiny	24
Seniori	25
Nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním	26
Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia	27
Zdravotne postihnutí	29
Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami	30
4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb	33
4.1 SWOT analýza v sociálnej oblasti	33
5. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb obce	36
5.1 Priority rozvoja sociálnych služieb obce	36
6. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb	37
6.1 Finančné podmienky	37
7. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb	38
8. Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie KPSS	38
9. Súlad poskytovania sociálnych služieb	39
Záver	40
Prílohy - Dotazník pre občanov obce Cerová	41
- Štatistické otázky	43

Použitá literatúra

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009)
- Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb – Woleková - Mežianová, SOCIA
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- www.sodb.infostat.sk; www.statistics.sk
- www.obeccerova.sk; www.zscerova.edupage.org
- Národný strategický referenčný rámec – základný strategický dokument SR, na základe ktorého Slovenská republika môže využívať zdroje z fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013 a Partnerská zmluva 2014 - 2020
- Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020
- Revidovaný národný akčný plán
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cerová na roky 2015 - 2020
- Stratégia rozvoja sociálnych služieb Trnavského samosprávneho kraja
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb

Príhovor starostu obce Cerová

Vážení občania,

príhováram sa k Vám aj touto cestou a to predstavením Komunitného plánu sociálnych služieb obce Cerová, ktorý bol spracovaný v tomto roku v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ktorý je platný od 1.1.2009. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám našej obce a potrebám našich občanov. Našou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali úlohy a ciele stanovené v Komunitnom pláne sociálnych služieb. Vďaka komunitnému plánu sa nám bude dariť adresnejšie a efektívnejšie využívať financie obecného rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov obce.

Preto všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v obci a naplnenie spoločne plánovaných zámerov v obci.

***Ing. Ján Čerešník
starosta obce***

Úvod

Vývoj spoločnosti zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie, nové prístupy. Celá spoločnosť prechádza vývojovým procesom, ktorý si vyžaduje pulz doby. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza aj pojem „komunitné plánovanie“, hoci jeho obsah rozhodne nie je novinkou.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má obec ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

1. sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
2. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
3. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnícka služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
5. podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Sociálna oblasť súvisí s dokumentmi vyššej úrovne, a to:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020

Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2014 – 2019

Národná stratégia na ochranu detí pre násillím Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020

Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb BASK

Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.

455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov

Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území obce a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

MPSVR SR vydalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020, ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálne technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a preto je nevyhnutné, aby obec zohľadňovala rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2 Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Miestna legislatíva:

- všeobecné záväzné nariadenia obce, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky,
- zásady poskytovania finančnej pomoci.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Podľa § 80 zákona 448/2008 Z. z. – Pôsobnosť obce:

Obec

1. vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o:
  1. odkázanosti na sociálnu službu
    - v zariadení pre seniorov,
    - v zariadení opatrovateľskej služby,
    - v dennom stacionári,
    - v odkázanosti na opatrovateľskú službu.
  2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  3. odkázanosti na sociálnu službu v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13.
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
  1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
  3. opatrovateľskej služby,
  4. prepravnej služby,
  5. odľahčovacej služby,
  6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
  7. terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
  1. o poskytovaní sociálnej služby,
  2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku

poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) môže poskytnúť finančný príspevok podľa § 78a ods. 8 písm. a) a § 78aa ods. 5 na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu a kontroluje hospodárenie s ním,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 6 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
- q) vedie evidenciu:
  - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej Osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
  - 2. rozhodnutí podľa písmena c),
  - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
- u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d),
- v) vydáva písomné vyjadrenie podľa § 83 ods. 8.

V ustanoveniach §§ 82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy obce v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

§ 82

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

- Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.
- Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
- Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti...

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácií a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

1. Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci
  - a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
  - b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.
2. Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb v územnom obvode.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahujú najmä:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom

- obvode obce,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb,
  - f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
  - g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- a) posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce,
- b) predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji.

Obec schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb a do 15 dní od jeho schválenia ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.

Komunita a komunitný rozvoj

Komunita je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v časti a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, hlavne rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov – rodina, mesto, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia služieb zamestnanosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Účastníci komunitného plánu sociálnych služieb

Na trhu sociálnych služieb sa podieľajú traja aktéri – užívateľ, poskytovateľ a objednávateľ. Tieto tri skupiny sa sústavne a priebežne schádzajú a rokujú spolu o dohode, ako čo najlepšie naplniť predstavy a požiadavky každého z nich.

Prijímateľ sociálnej služby – je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby, nakoľko sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

Poskytovateľ sociálnej služby – je subjekt poskytujúci sociálne služby za podmienok stanovených zákonom alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila na tento účel:

- a) verejný poskytovateľ – obec, vyšší územný celok
- b) neverejný poskytovateľ – neziskové organizácie, občianske združenia,...

Objednávateľ sociálnej služby

Osoba, ktorá zabezpečuje poskytovanie sociálnych služieb

Obec a vyšší územný celok - subjekt, kompetencií ktorého je sociálna služba

Sociálna služba je súbor odbornej, obslužnej alebo ďalšej činnosti, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a podpora jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie,
- prevenciu sociálneho vylúčenia.

Sociálne bývanie

Úlohou štátu v rámci sociálnej politiky je vytvárať legislatívne a ekonomické podmienky pre dostupnosť bývania aj domácnostiam s nízkymi príjmami a pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva. Keďže časť obyvateľstva nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na kúpu bytu, ani takou výškou príjmu, ktorá by mu umožnila splácať hypotekárny úver, sú tieto domácnosti odkázané na pomoc verejného sektora.

Výstavbu nájomných bytov pre verejný nájomný sektor budú naďalej zabezpečovať hlavne obce. Je však potrebné vytvárať podmienky, aby sa do tejto výstavby mohli v širšej miere zapojiť aj neziskové organizácie a iné subjekty.

Sociálna politika v oblasti bývania definuje špeciálne formy bývania určené pre nasledovné kategórie:

1. občania, ktorí sa dostávajú do pozície skupín ohrozených sociálnym vylúčením, napr.:
  1. občania, ktorí v dôsledku nízkej úrovne vzdelania a kvalifikácie vykonávajú iba príležitostné pomocné práce, prípadne sú bez práce,
  2. ľudia s fyzickým alebo mentálnym postihnutím,
  3. mládež po ukončení ústavnej alebo ochrannej výchovy,
  4. starí ľudia, osamelí rodičia s deťmi a mnohohodtné rodiny,
  5. občania marginalizovanej rómskej komunity.
2. marginalizované skupiny obyvateľstva, v najvyššej miere Rómovia, ktoré sa vyznačujú úplným sociálnym vylúčením napríklad v dôsledku straty bydliska, dlhodobej nezamestnanosti, závislosti od drog, nedostatočnej sociálnej prispôsobivosti.

Pre bývanie týchto skupín obyvateľstva treba vytvárať podmienky najme v sociálnom bývaní zodpovedajúceho štandardu, alebo v prípade niektorých špecifikovaných sociálne ohrozených či vylúčených skupín v rôznych zariadeniach sociálnych služieb, v ktorých je poskytovaná osobitná sociálna alebo zdravotná starostlivosť a sú zabezpečené aj iné služby v závislosti od druhu a účelu zariadenia.

Do kategórie sociálneho bývania možno zahrnúť:

- nájomné byty vo verejnom nájomnom bytovom sektore vrátane malometrážnych bytov určených ako prvé bývanie pre mladé rodiny s tým, že nárok na takéto bývanie budú mať len domácnosti do stanovenej výšky príjmov,
- byty a iné formy bývania pre domácnosti s nízkymi príjmami a skupiny so špecifickými potrebami, ako napríklad byty pre občanov v sociálnej núdzi, s ťažkým zdravotným postihnutím, osamelých rodičov starajúcich sa o maloleté deti, mnohohodtné rodiny, občanov po ukončení ústavnej alebo ochrannej výchovy, občanov s problémami sociálneho začlenenia a občanov bez prístrešia,
- byty nižšieho štandardu pre neplatičov nájomného a pre marginalizované skupiny obyvateľstva,
- byty pre bývanie starších ľudí, pričom sa bude vychádzať z majetkových pomerov budúcich užívateľov.

Pre veľmi úzko špecifikované sociálne ohrozené či vylúčené skupiny obyvateľstva je bytová otázka zabezpečená vo forme zariadení sociálnych služieb. Medzi tieto zariadenia je možné zaradiť detské domovy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, útulky atď.

Zariadenia sociálnych služieb však neslúžia na zabezpečovanie bývania, ich prioritou je poskytovanie sociálnych služieb.

Núdzza

Hmotná núdzza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Sociálna núdzza je stav, keď si občan nemôže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, o svoju domácnosť, ochranu a uplatňovanie práv a právom chránených záujmov alebo kontakt so spoločenským prostredím najmä vzhľadom na vek, nepriaznivý zdravotný stav, stratu zamestnania.

Životné minimum je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

Osobitný príjemca je obec, alebo ak je to odôvodnené, iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Osobitného príjemcu určuje rozhodnutím ÚPSVaR. Ak osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky vo vecnej forme, je povinný ich poskytovať za cenu obvyklú a na mieste dostupnom občanovi v hmotnej núdzi. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatoú dávky a príspevkov nedosiahol účel. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcom súhlase. ÚPSVaR uvoľní osobitného príjemcu, ak pominuli dôvody na jeho určenie. Obec je osobitným príjemcom dávky a príspevkov na základe rozhodnutia ÚPSVaR aj vtedy, ak súhlasí, že bude vykonávať funkciu osobitného príjemcu voči všetkým občanom vo svojom územnom obvode, ktorým úrad priznal dávku a príspevky právoplatným rozhodnutím. Na takýto výkon osobitného príjemcu úrad s obcou uzatvorí dohodu. Osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky v peňažnej forme alebo vo vecnej forme a je povinný ich použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú. ÚPSVaR dohliada, ako ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti.

Sociálne dávky

V minulosti bola hodnota sociálnej dávky často krát vyššia ako minimálna mzda či iný príjem. V novom systéme dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke motivujú občana zmeniť jeho sociálnu a životnú situáciu.

Hlavným cieľom týchto zmien je, aby si ľudia vlastným pričinením, aktivitou či majetkom pomohli a neboli závislí od sociálnych príjmov.

Pomoc v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoc v hmotnej núdzi a zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 125/2016 Z. z. účinnosťou od 1. 7. 2016.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré s ním spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky najmä na:

- úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie,
- základné vybavenie domácnosti,
- zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa,
- na mimoriadne liečebné náklady,

Túto dávku možno poskytnúť do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac však do výšky trojnásobku životného minima. V súčasnosti dávku vypláca samospráva.

Deti poberateľov dávky v hmotnej núdzi majú nárok na dotáciu na stravu. Dotáciu na stravu môžu čerpať žiaci základných škôl a deti v materských školách.

2. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity obce je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce.

PHSR obce Cerová deklaruje rozšírenú víziu obce takto:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je rozvojovým dokumentom, ktorého cieľom je dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limitů a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia. Úspešná implementácia PHSR môže v obci Cerová napomôcť k zlepšeniu vybavenosti obce základnou infraštruktúrou, povzbudeniu podnikateľskej aktivity, rozvoju vidieckej turistiky, efektívnemu zvýšeniu využitia miestnych daností, aktivizácii miestneho obyvateľstva, oživeniu kultúrneho, športového a spoločenského života v obci, zlepšeniu sociálnej klímy a životného prostredia. Následne na to môže realizácia opatrení stanovených PHSR generovať príjmy a tým zvýšiť celkovú životnú úroveň obyvateľstva a zároveň postaviť pevné základy zodpovednej miestnej samosprávnosti .

Sociálna analýza je súhrn faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj sociálnych služieb. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Technologické faktory ovplyvnia tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšujú produktivitu i kvalitu výroby. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov pre sociálne účely, s tým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné rôznym spôsobom. V súčasnosti je možné poskytovať sociálne služby s využitím telekomunikačných technológií.

Sociologické faktory majú najväčší vplyv na vývoj spoločnosti a to:

- demografické zmeny – znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov,
- zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, vplyv techniky a médií,
- oslabovanie tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva.

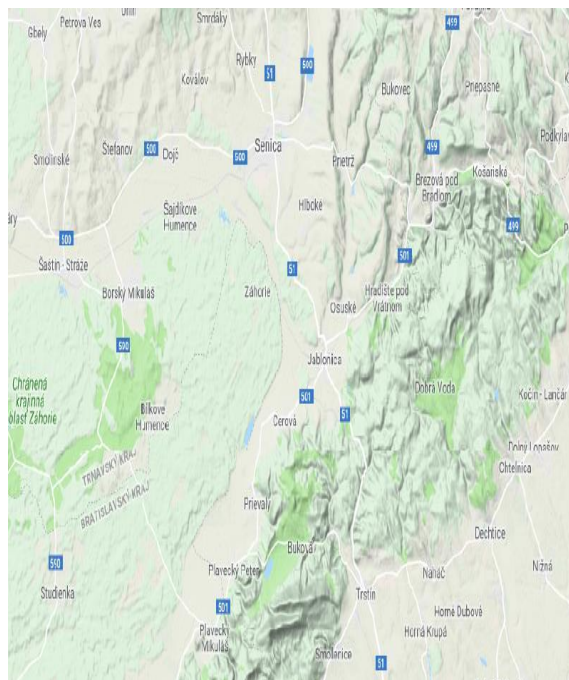
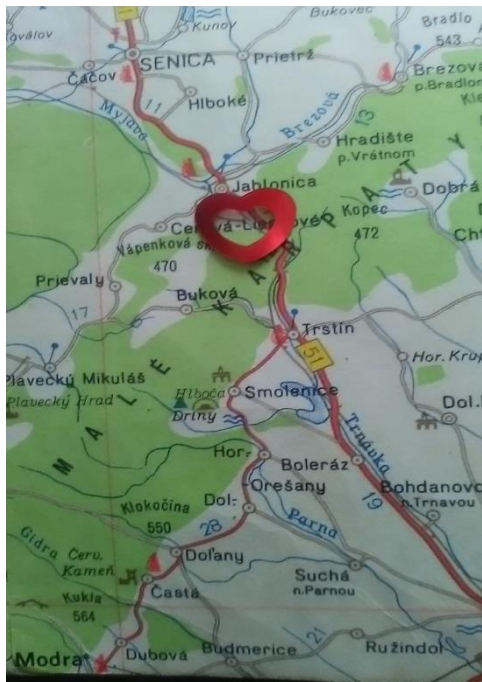
Ekonomické faktory, ktoré svojimi zmenami za posledných dvadsať rokov ovplyvnili vývoj celej spoločnosti. V oblasti služieb vo verejnom záujme došlo k zmenám systému v oblasti organizácie, riadenia aj financovania. Od 1. júla 2002, kedy sa začala decentralizácia verejnej správy, prešli sociálne zariadenia a služby do pôsobnosti samospráv. Zariadenia získali viac kompetencií, v súčasnosti majú možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

Politické faktory určuje parlament a vláda zákonmi a programovými vyhláseniami alebo rozhodnutím vstúpiť do EÚ a NATO, zavedenie eura na Slovensku. Programovým vyhlásením z augusta 2006 Vláda SR sa zaviazala poskytovať pre obyvateľov taký sociálny program, ktorý bude garantovať udržanie a rozvoj ľudských, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv smerujúcich k dôstojnej životnej úrovni každého človeka. Systém sociálnej politiky bude nastavený tak, aby bol sociálne spravodlivý, transparentný, trvalo finančne udržateľný a aby zabezpečil rovnosť príležitosti. K prioritám vlády v sociálnej oblasti patrí politika zamestnanosti, pracovné vzťahy a sociálny dialóg, sociálne zabezpečenie, podpora rodiny, podpora rodovej rovnosti a efektívnosti inštitúcií.

V snahe zabezpečiť kontinuitu a efektívnosť poskytovaných sociálnych služieb a súčasne v snahe podporiť zotrvanie ľudí odkázaných na pomoc čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí v súčasnosti prebieha proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb na Slovensku. Vláda SR schválila dňa 30. 11. 2011 Stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (ďalej len „Stratégia DI“). Slovenská republika sa týmto dokumentom hlási k celosvetovému trendu systematického odstraňovania dôsledkov dlhodobo uplatňovaného, ale už historicky prekonaného modelu inštitucionálnej izolácie a segregácie ľudí vyžadujúcich dlhodobú pomoc a starostlivosť v špecializovaných zariadeniach, menovite detí v náhradnej starostlivosti a ľudí so zdravotným postihnutím, seniorov, a jeho nahradenie alternatívnym modelom služieb a opatrení, svojím charakterom čo najviac podobným podmienkam bežného života.

Základným zámerom deinštitucionalizácie v Slovenskej republike je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých občanov, odkázaných na pomoc spoločnosti, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity, prostredníctvom komplexu kvalitných alternatívnych služieb vo verejnom záujme. Dňa 14. 12. 2012 bol schválený Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb. Vypracovanie Národného akčného plánu DI je jednou zo základných úloh Stratégie DI. Národný akčný plán DI predstavuje základný plánovací dokument Stratégie DI v oblasti prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb v Slovenskej republike.

Poloha obce:

Obec Cerová leží na úpätí malých Karpát v juhozápadnej časti Slovenska v oblasti zvanej Záhorie.

Od okresného mesta Senica je vzdialená 15 km. Na severovýchod leží vo vzdialenosti 5 km obec Jablonica, na juhozápad 6 km obec Prievally.

Na severozápade obec susedí s rozsiahlym lesom zvaným „Bor“. Cez chotár obce tečie riečka Rudava, ktorá sa vlieva do rieky Myjavy. Obcou preteká Cerovský potok. V časti Rozbehy vyviera rieka Trnávka, ktorá preteká cez rekreačnú oblasť Sokolské chaty (zvané Trnávky).

Rozloha katastrálneho územia je 21,88 km².

Nadmorská výška sa pohybuje v rozpätí od 198 do 469 m.n.m.

Stred obce Cerová sa nachádza v nadmorskej výške 251 m.n.m.

Stred časti Rozbehy leží v nadmorskej výške 428 m.n.m. V Rozbehoch sa nachádza zrúcanina hradu Korlátko.

Prevažná časť chotára má svahovitý terén.

Poloha obce je veľmi výhodná vzhľadom na to, že obec sa nachádza v blízkosti okresného mesta v tichej lokalite, preto je možné ju považovať za obec s veľkým potenciálom rozvoja, rekreácie a agroturistiky. Obec Cerová je súčasťou okresu Senica, je členom mikroregiónu „Záhorie,“ územne patrí do Trnavského samosprávneho kraja.

V západnej časti chotára obce sa rozkladá na ploche 150 ha chránené prírodné územie s výskytom rašeliny a anorganického bahna. Jeho vodné plochy sú obľúbeným miestom rybárov.

V obci je postavená prvá veterná elektrárňa na Slovensku, ktorá je v prevádzke od 10. októbra 2003.

Veterný park je plnoautomatizovaný, všetky údaje sústreďuje malý monitor inštalovaný v každej zo 4 turbín.

Na porovnanie uvádzame, že výkon elektrárne by postačoval pre obec asi s 2500 obyvateľmi. Energia putuje do verejnej siete 22 kV vzdalenej od elektrárne vyše 3 km.

Vznik obce:

Obec tvoria pôvodne tri samostatné obce. V roku 1896 boli zlúčené obce **Cerová a Lieskové** a dostali jednoslovné pomenovanie **Korlátko**, čo znamená Korlátsky kameň. V roku 1918, po zániku Rakúsko-Uhorska a vzniku Československej republiky sa obec začala volať **Cerová-Lieskové**. V roku 1976 sa k obci pripojila obec **Rozbehy** a obec dostala pomenovanie **Cerová**. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1324, v ktorej sa uvádza názov obce **Korlathkeu**, v roku 1446 ako **Liezko Podhrad** – majetok korlátskeho panstva.

Nad obcou v zalesnenom teréne v časti Rozbehy sa týči zrúcanina hradu Korlátko, ktorého korene siahajú až do 11. storočia. Tento kedysi mocný hrad spolu s blízkym Ostrým Kameňom bol súčasťou dôležitej „Českej cesty,“ ktorá viedla Biksadským priesmykom cez pohorie Malých Karpát a ktorú kupci používali pri svojich cestách z Badína a Trnavy do Českých krajín. Od polovice 18. storočia hrad pustol, z jednotlivých stavieb sa zachovali len zvyšky obvodových múrov horného hradu a súvislejšie úseky dolného pevnenia.

Okrem zrúcanín hradu sa zo svetských pamiatok v obci zachoval renesančno-barokový kaštieľ postavený v roku 1700. Ide o dvojpodlažnú stavbu so štvorcovým pôdorysom a náročnými vežami obštváranú vysokým kamenným múrom. Kaštieľ je obklopený historickým obecným parkom a v súčasnosti sa využíva ako charitný domov sestier Svätého kríža.

K sakrálным pamiatkam obce patrí kostol sv. Anjelov Strážcov, postavený v roku 1802. Z 19. storočia sa zachovala murovaná stavba zvonice.

2.1 Obyvateľstvo

V obci Cerová podľa posledných údajov k 31. 12. 2017 býva 1148 obyvateľov. Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov nám ukazujú, že počet obyvateľstva sa mení rozvojom hospodárstva, zamestnanosti a služieb v regióne a v poslednej dobe badať mierny pokles počtu obyvateľstva, čo súvisí s prirodzeným a intenzívnejším procesom starnutia obyvateľstva a následným odchodom - umiestňovaním obyvateľov poproduktívneho veku v domovoch sociálnych služieb mimo obce, keďže obec vlastné zariadenie nemá pre túto obyvateľskú skupinu k dispozícii.

Podrobnejší stav obyvateľov obce ukazujú tabuľky:

Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Cerová			
Slovenská	544	621	1 165
Česká	2	1	3
Iná	1	1	2
Nezistená	5	7	12
Spolu	552	630	1 182

Zdroj: SODB
2011

Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa postavenia v zamestnaní, veku a pohlavia

Vek, pohlavie		Postavenie v zamestnaní					Ekonomicky aktívni spolu	
		zamestnanci	podnikatelia		členovia družstiev	vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch		ostatní a nezistení
			so zamestnancami	bez zamestnancov				
Cerová								
15 - 19	muži	1	0	0	0	0	0	1
	ženy	0	0	0	0	0	0	0
	spolu	1	0	0	0	0	0	1
20 - 24	muži	10	0	5	0	0	2	17
	ženy	9	0	1	0	0	5	15
	spolu	19	0	6	0	0	7	32
25 - 29	muži	28	1	0	0	0	2	31
	ženy	23	0	1	0	0	2	26
	spolu	51	1	1	0	0	4	57
30 - 34	muži	44	0	6	0	0	3	53
	ženy	27	0	0	0	0	2	29
	spolu	71	0	6	0	0	5	82
35 - 39	muži	42	2	9	0	0	0	53
	ženy	37	1	1	0	0	3	42
	spolu	79	3	10	0	0	3	95
40 - 44	muži	28	1	5	0	0	2	36
	ženy	32	0	3	0	0	2	37
	spolu	60	1	8	0	0	4	73
45 - 49	muži	21	1	7	0	0	4	33
	ženy	33	0	2	0	0	2	37
	spolu	54	1	9	0	0	6	70
50 - 54	muži	36	0	3	0	0	3	42
	ženy	32	0	1	0	1	1	35
	spolu	68	0	4	0	1	4	77
55 - 59	muži	20	1	5	0	0	2	28
	ženy	15	1	0	0	0	1	17
	spolu	35	2	5	0	0	3	45
60 - 64	muži	6	0	0	0	0	1	7
	ženy	2	0	0	0	0	0	2
	spolu	8	0	0	0	0	1	9
65+	muži	1	0	0	0	0	0	1
	ženy	0	0	0	0	0	0	0
	spolu	1	0	0	0	0	0	1
Úhrn	muži	237	6	40	0	0	19	302
	ženy	210	2	9	0	1	18	240
	spolu	447	8	49	0	1	37	542
%		82,5	1,5	9,0	0,0	0,2	6,8	100,0

Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych									
Muži	-	-	-	-	-	-	-	-	71,7
Ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	61,2
Spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	66,6
Z obyvateľstva v poproduktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4

Zdroj: SODB 2011

Vplyv demografického vývoja na vekové zloženie obyvateľstva v sledovaných skupinách sa od celorepublikového priemeru veľmi neodlišuje. Vekové zloženie obyvateľstva SR sa za posledných 10 rokov sa zmenilo, proces starnutia sa zintenzívnil.

Keď porovnáme vekovú štruktúru obyvateľstva v obci za posledné roky tak vidíme, že index starnutia za posledných 10 – 15 narastajúcu tendenciu. Štruktúra obyvateľstva obce v dôsledku stagnácie podielu obyvateľov predproduktívnom veku oproti nárastu poproduktívnych v blízkej budúcnosti prinesie aj demografický problém prestarnutie obyvateľstva a už zmienený problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva.

Kvôli očakávanému nárastu poproduktívneho obyvateľstva treba uvažovať o doplnení vhodnej formy poskytovania sociálnej služby v obci práve pre túto vrstvu obyvateľstva. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentného poskytovania opatrovateľskej služby a stravovania tak, ako to už doteraz funguje, vzhľadom na finančné možnosti obce. Obec podporuje snahu subjektov poskytujúcich sociálne služby v regióne o vytvorenie vlastného sociálneho zariadenia pre seniorov, teda obyvateľov poproduktívneho veku, priamo v obci.

2.2 Školstvo

Základnú školskú infraštruktúru obce tvoria školské zariadenia, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Cerová: 1 materská škola a 1 základná škola. ZŠ sídli v školskej budove od roku 1965. ZŠ s MŠ Cerová je plnoorganizovaná základná škola.

Školský obvod školy zahŕňa 3 obce – Cerová, Prievaly a Plavecký Peter. Školu navštevujú žiaci z Cerovej aj žiaci z Prieval a Plaveckého Petra a zo susednej obce Jablonica. Z toho je v roč. 1.-9. približne 53 % žiakov z Cerovej, 23 % žiakov z Prieval, 12 % žiakov z Plaveckého Petra a 12 % z ostatných – najmä z Jablonice a Plaveckého Mikuláša. Žiaci zo susedných obcí Prievaly a Plavecký Peter dochádzajú školským autobusovým spojom SAD Trnava.

Škola má vlastnú telocvičňu, futbalové ihrisko, nové multifunkčné ihrisko, jedáleň, školskú družinu, knižnicu a pozemky.

V školskom roku 2016/2017 sa po rokoch zvýšil počet žiakov na 140, v školskom roku 2017/2018 školu navštevuje 144 žiakov popri 23 zamestnancov (+1 na MD). V MŠ je 33 detí, pracujú v nej 4 učiteľky. Naďalej však pretrvávajú nerovnomernosť počtu žiakov v jednotlivých ročníkoch, preto sa v ročníkoch 1.-4. podľa počtu žiakov v jednotlivých ročníkoch vytvárajú spojené triedy – v tomto roku v roč. 1 a 4. V ročníkoch

5.-9. sa spájajú žiaci rozličných ročníkov v predmete telesná výchova. Priemerný počet žiakov na triedu v ročníkoch 1.-4. je 14,6, v ročníkoch 5.-9. 19,8 žiakov. Demografická prognóza na najbližšie roky teda nevyžaduje nároky na nové kapacity miestnych školských zariadení.

Oproti tomu adaptácia žiakov do 1. a 5. ročníka, kde prichádzajú noví žiaci, najmä v ostatných rokoch prebieha pomalšie a vyžaduje si dlhšie systematické kroky – i v práci s rodičmi. V škole pracujú aj začlenení žiaci (8 žiakov), zdravotne oslabení žiaci a žiačka, ktorej škola poskytuje individuálne vzdelávanie. Škola individuálne pripravuje talentovaných žiakov. Na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu potrebuje najmenej 9-12 učiteľov. V škole v súčasnosti pracuje 11 učiteľov s úväzkom 1,0; 1 s úväzkom 0,79. Priemerný vek pedagogických zamestnancov je nad 40 rokov. Zbor tvoria väčšinou ženy, muži sú 2. Okrem toho i 2 asistenti učiteľa. Zabezpečujú výchovné poradenstvo a koordináciu drogovej prevencie, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, environmentálnej výchovy, ochrany života a zdravia, telesnej výchovy a športu. Výchovný poradca a koordinátori spolupracujú s výchovnými inštitúciami – najmä s CPPP – špeciálnym pedagógom, psychológom a ďalšími špecialistami podľa potreby a tak zabezpečujú priamu odbornú pomoc žiakom a rodičom. Škola má záujem prijať špeciálneho pedagóga.

Spolupráca školy s jej zriaďovateľom - Obcou Cerová vyplýva z ustanovení príslušných zákonov a nariadení, jej cieľom je riešiť a rozhodovať o koncepčných, finančných, organizačných, výchovno-vzdelávacích a materiálno-technických otázkach zabezpečenia činnosti školy, uskutočňuje sa prostredníctvom spoločných stretnutí so starostom obce, spolupráce s obecným zastupiteľstvom, školskou a kultúrnou komisiou a jednotlivými poslancami a zamestnancami obecného úradu.

2.3 Služby

Zdravotníctvo, sociálne služby

Primárne zdravotnícke služby pre obyvateľov obce Cerová sú zabezpečené v zdravotnom stredisku, ktoré je lokalizované v polyfunkčnom objekte v centre obce. Zdravotné stredisko zabezpečuje ambulantné služby všeobecného praktického lekára pre dospelých a zubného lekára. V polyfunkčnom objekte zdravotnícke služby dopĺňa aj lekáreň SOPHIA, ktorá je občanom v pracovných dňoch k dispozícii po celý týždeň. Detský lekár sídli v obci Jablonica (vzdialenej 5 km).

Pre poskytovanie primárnych zdravotníckych služieb zariadenie je z hľadiska priestorových podmienok v súčasnosti ako aj v strednodobom horizonte postačujúce.

Komplexnejšie zdravotnícke služby sú zabezpečené v okresnom centre Senica alebo v neďalekých mestách (Myjava, Skalica, Holíč, Malacky). K lekárom špecialistom dochádzajú obyvatelia obce aj do krajského mesta Trnava, príp. do hlavného mesta Bratislava.

Kultúra, šport a ostatné služby

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží, výstav, divadelných predstavení a koncertov

umožňuje predovšetkým kultúrny dom (kapacita 200 sedadiel) a stretnutia v prírode pri hrade Korlátko. Práve kultúrny dom prechádza od minulého roka (2017) rozsiahlou a komplexnou rekonštrukciou (od výmeny elektrických rozvodov, zavedenie plynového kúrenia až po obnovu a výmenu inventáru (stoličky, stoly, vybavenie kuchyne...)).

Obec má aj obecnú knižnicu, nachádza sa v priestoroch bývalej materskej školy, počet kníh obecnej knižnice je vyše 5 tis. ks. V roku 2017 bola knižnici poskytnutá dotácia z MK SR vo výške 1000,- € na modernizáciu interiéru, tento rok (2018) sme požiadali MK SR o dotáciu na rozšírenie knižného fondu. Cieľom je získať vyšší počet čitateľov, od tohto roku sa v knižnici vďaka spolupráci mamičiek stretávajú deti najútlejšieho veku.

Obecný úrad ku koncu roka vydáva v spolupráci s kultúrnou komisiou obecné noviny pod názvom CEROVINY.

Obec má svoju web-stránku, zabezpečujúcu dobré šírenie informácií pre záujemcov o dianie v obci (www.obeccerova.sk). Stránku tento rok čaká kompletná rekonštrukcia, nový vzhľad s cieľom ľahšej a rýchlejšej orientácie.

Tradičnými kultúrnymi akciami obce sú:

- Fašiangy – detský karneval, ples,
- 30. apríla – stavenie Mája,
- máj – oslavy Dňa matiek v miestnom KD,
- 1. júna – oslavy dňa detí,
- 5. júla – Cyrilo–Metodský deň (sv. omša na verejnom priestranstve),
- FK a poľovníci – tradičné futbalové stretnutia Cerová - Lieskové, starí páni...,
- Hasiči – súťaž o pohár a body požiarnickej ligy,
- Stretnutia 50, 60 a 65 ročných jubilentov,
- Hody – obnovenie tradičnej hodovej zábavy od r. 2018,
- Október – stretnutie dôchodcov v rámci Dňa úcty starším, výstava plodov jesene – žiaci ZŠ s MŠ Cerová,
- December – Vianočná tržnica (v spolupráci s OZ Slniečko a MŠ Cerová), predvianočné stretnutie občanov - vianočná kapustnica, vianočný koncert so živou hudbou.

V krátkodobom horizonte je potrebné dokončiť rekonštrukciu kultúrneho domu, miestneho pohostinstva pred jeho odovzdaním novému nájomcovi, realizovať reštaurovanie drobných sakrálnych pamiatok (pamätne tabule...), a tak zabezpečiť ich zachovanie pre ďalšie generácie a pripomenutie histórie.

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z. z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na

rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí. V živote obce najpopulárnejším športom je futbal.

Zariadenia pre športovú činnosť predstavujú športové priestory areálu futbalového ihriska a areálu základnej školy.

Areál futbalového ihriska je v súčasnosti situovaný na okraji obce smerom k časti Brezina.

V areáli základnej školy s materskou školou sú k dispozícii ihriská – multifunkčné ihrisko s umelým povrchom a betónová plocha na hry, ihrisko na plážový volejbal, tartanové rozbežisko s doskočiskom na skok do diaľky, vrhačský sektor a výškarské doskočisko. Samostatná telocvičňa je vybavená na hry, gymnastiku, atletiku a badminton. Školu obklopuje prírodný park, jeho súčasťou je detské ihrisko s hojdačkami, preliezačkami a pieskoviskom.

V strednodobom horizonte je potrebné zlepšiť podmienky pre všestrannejšie, komplexnejšie a bezpečnejšie využívanie školského telovýchovno–športového areálu, podporiť vznik celoročných otvorených športových, zabezpečiť priestor pre mládež na aktívne využitie voľného času, prispievať k lepšej fyzickej kondícii mládeže, ale i širokej verejnosti.

Mimovládne organizácie (občianske združenia a ďalšie právne formy neziskových združení) sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V obci Cerová z mimovládnych organizácií zastúpenie majú len občianske združenia (podmienky ich vzniku a ich právne postavenie upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov): OZ Slniečko pri MŠ Cerová.

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádzajú dva funkčné cintoríny umiestnené v okrajových polohách, na ktorých sa v súčasnosti pochováva, tiež je cintorín aj v časti Rozbehy v okrajovej polohe smerom na Vápenkovú skalú a jeden Dom smútku. V súčasnosti využívané cintoríny kapacitne postačujú aj pre výhľadové obdobie.

V rámci ostatných služieb k občianskej spokojnosti prispievajú aj aktivity miestnych drobných podnikateľov a živnostníkov – obchod s rozličným spotrebným tovarom na autobusovej zastávke, kozmetické služby (manikúra, pedikúra, nechťový dizajn), ako aj pohostinské zariadenia – Drevenica na Lieskovom a Lieskovská Stodola.

2.4 Nezamestnanosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje v priemyselnej výrobe, dochádzajú denne za prácou a v poľnohospodárstve a s ním súvisiacich službách.

Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Obec nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tabuľka uvedená nižšie: tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov

o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktorí pracujú v zahraničí.

Skrytú nezamestnanosť, t. j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi.

Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobozamestnaní bez pracovných návykov. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi a najnovšie aj kvôli nedostatočnej kvalifikačnej úrovni teoretických znalostí, ktoré nespĺňajú nároky a požiadavky pracovného trhu (čo je však aktuálny celoplošný problém školstva v SR).

Regióny podľa miery evidovanej nezamestnanosti v SR k 31.12.2017

Územie	Miera evid. nezam. v %
Obec Cerová	4,90
Slovensko	5,94
Senica	4,69
Trnavský kraj	2,60

Zdroj: UPSVAR, 2017

3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Východiskom na spracovaní analýzy stavu poskytovaných sociálnych služieb boli dostupné údaje v územnom obvode obce, získané osobným, telefonickým a elektronickým kontaktom s poskytovateľmi sociálnych služieb od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Sociálna služba môže byť poskytovaná ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava. V zmysle zákona o sociálnych službách má poskytovanie sociálnych služieb v prirodzenom prostredí klienta prednosť pred pobytovou formou. Z uvedeného dôvodu sa kladie a aj v budúcnosti bude klásť dôraz na rozvoj ambulantných a terénnych sociálnych služieb, čo je aj v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na obdobie rokov 2015 – 2020. Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou obce.

Sociálne služby podľa druhu sú:

- Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach.
- Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.
- Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.
- Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.
- Podporné služby.

- Sociálne služby možno účelne a vhodne spájať.

V obci Cerová nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom by mohli byť umiestnení prijímatelia sociálnej služby odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby. V blízkosti obce sa nachádza sociálne zariadenie, najbližšie v obci Prievaly, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby, i keď v poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach vzhľadom na ich obmedzenú kapacitu. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby obec má vytvorenú kumulovanú funkciu sociálneho pracovníka (zamestnanec Mestského úradu Senica) – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.

Obec Cerová poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- zabezpečenie stravovania dôchodcov - príspevok na stravu a dovoz jedla priamo domov,
- zabezpečenie opatrovateľskej služby -cez Dom humanity - Červený kríž, územný spolok Senica; v súčasnosti sa uvažuje o zapojení obce Cerová do Spoločnej úradovne samosprávy, ktorá bude poskytovať terénnu opatrovateľskú službu pre obce okresu Senica n.o.),
- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby),
- stretnutia dôchodcov,
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...),
- poskytovanie jednorazovej finančnej podpory odkázaným (na základe žiadosti, po schválení OZ).

Obec v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

3.1 Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t. j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti od iných osôb alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migrácia, tento vývoj z dlhodobého hľadiska môže pôsobiť problémovo aj na oblasť sociálnych služieb.

Veková štruktúra, ktorá je súčasnosti relatívne stabilizovaná má vzhľadom na vysoký rast indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v komunite, čo je v nadväznosti na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb, pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórii, keďže prirodzený proces starnutia nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.

Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoc pri sebaobsluže a zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori,
- b) nezamestnaní a ťažko zamestnateľní občania s nízkym vzdelaním,
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia,
- d) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami,
- e) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím.

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

SENIORI

Identifikácia problémov:

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc,
- osamelí seniori so zdravotnými problémami,
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci.

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácií vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku,
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti od sociálnej pomoci,
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity.

Z hľadiska početnosti ide o jedinú sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvalo a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Občania v poproduktívnom veku (nad 60 rokov) tvoria vyše 19 % z celkového počtu obyvateľov (zdroj: SODB 2011), to znamená, že tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby a tento percentuálny podiel má vzrastajúcu tendenciu. Tým sa zvyšuje i potreba opatrovateľskej služby a treba rátať aj so zvýšeným nárokom na umiestňovanie do sociálnych zariadení. Obec vytvára technické a materiálne podmienky na činnosť základnej organizácie Jednoty dôchodcov, ktorá je v posledných rokoch vysoko aktívna a organizuje pre seniorov kultúrno-spoločenské aktivity v obci i mimo nej. Príspevok pre Jednotu dôchodcov z rozpočtu obce na rok 2018 je 500,- €. Svojou aktivitou inšpirujú aj mladšiu generáciu v obci.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je starostlivosť v domácom prostredí, zatiaľ je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite obce pre kategóriu seniorov. Obsah a rozsah ich poskytovania je prevažne zameraný na samotnú a limitovane chápanú opatrovateľskú službu poskytovanú len v časovo úzko vymedzenom rozsahu, ktorý

dovoľuje vykonávať len vlastné úkony pomoci a ošetrovateľských činností. Celodenné poskytovanie opatrovateľskej služby poskytuje obec obyvateľom prostredníctvom Domu humanity – Slovenský Červený kríž, územný spolok Senica. Pritom vzrastá počet občanov, ktorí by potrebovali opatrovateľské služby, ale v rozličnom rozsahu a druhu, v závislosti od ich zdravotného stavu a možností.

Stravovanie seniorov v prípade potreby zabezpečuje a čiastočne hradí obecný úrad Cerová. Stravu odoberá priemere vyše 30 stravníkov – dôchodcov, najviac z Fast Foodu Jablonica, ktorý rozváža obedy seniorom priamo na ich adresu, ďalej zo školskej jedálne miestnej ZŠ s MŠ Cerová a 1 dôchodkyňa z PD Jablonica. Na základe VZN č. 1 o sociálnej pomoci z roku 2005 s dodatkom právoplatne účinným zo dňa 20.09.2008, ktorým sa určuje postup pri poskytovaní stravovania dôchodcom v obci, je určený príspevok na stravu seniorom vo výške 0,27 € na obed.

Momentálne obec nedopláca ekonomicky oprávnené náklady za obyvateľov obce umiestnených v sociálnych zariadeniach.

Bezbariérovosť je vyriešená čiastočne.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

- V prípade potreby zabezpečiť opatrovateľskú službu.
- V prípade potreby zabezpečiť pobytovú sociálnu službu.
- Na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v obci.
- Priebežne monitorovať potreby seniorov (1x ročne prieskum).
- V strednodobom horizonte zriadiť a prevádzkovať vlastné sociálne zariadenie pre seniorov poskytujúce sociálne služby pobytovou formou.

NEZAMESTNANÍ A ŤAŽKO ZAMESTNATEĽNÍ OBČANIA S NÍZKYM VZDELANÍM

Identifikácia problémov:

- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie,
- chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním,
- chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce,
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,
- slabšie prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou, odborníkmi a ÚPSVaR.

V spolupráci s ÚPSVaR Senica obec v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce - menšie obecné služby. Zúčastňujú sa ich najodkázanejšie skupiny občanov. Aktivačné práce sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Zároveň obec podľa zákona 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení má možnosť uzatvárať Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec s uchádzačmi o zamestnanie, ktorí nespĺňali podmienky na podpísanie dohody s ÚPSVaR. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Dlhodobo nezamestnaní občania

sa stavajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce. Cieľom zámeru je zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku. Obec má záujem pomôcť svojim občanom v hmotnej núdzi zamestnať sa. Pre občana je to okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do spoločnosti. Nezanedbateľná je aj možnosť vylepšiť si rodinný rozpočet. U dlhodobo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie, a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

Podprogram Aktivačné služby – Malé obecné služby sa týka aktivít v obci, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci, prostredníctvom nezamestnaných občanov pracujúcich v obci v rámci aktivačných prác a zamestnaných v spolupráci s úradom práce. Momentálne túto činnosť na základe § 10 a 12 vykonávajú 2 obyvatelia. Financie v prípade potreby sú zabezpečené z ÚPSVaR Senica.

Proces poklesu nezamestnanosti sa snaží ÚPSVaR podporovať organizovaním rekvalifikačných kurzov, tak aby spĺňali požiadavky budúcich zamestnávateľov a zároveň uchádzačov o zamestnanie, ale aj zamestnávateľov motivovať prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce – zákon o službách zamestnanosti č. 5/2004. Obec sa snaží v tomto trende podporovať úsilie ÚPSVaR zverejňovaním informácií o organizovaní rekvalifikačných kurzov a o voľných pracovných ponukách v najbližšom okolí.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

- Pomoc pri rekvalifikácií a motivácii dlhodobo nezamestnaných.

DETI, MLÁDEŽ A RODINY V RIZIKU SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Identifikácia problémov:

- chýba vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- nevhodné trávenie voľného času,
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima,
- chýba miestna legislatíva v oblasti sociálnych služieb.

V obci Cerová nie je zatiaľ organizovaná skupina mládeže, ktorá by sa stretávala na pravidelnej báze, momentálne sa „oživuje“ fungovanie tzv. „R-károv,“ – stretnutia katolíckej mládeže, ktorí si po rekonštrukcii miestneho Kultúrneho domu obnovujú svoje priestory vo vyčlenenej miestnosti. V Kultúrnom dome je vyčlenená jedna miestnosť pre „Materské centrum Klubík - Hrajkáreň,“ kde sa pravidelne na týždennej báze stretávajú mamičky s deťmi do 3 rokov (predškolského veku). Istý vzostup návštevnosti zaznamenala tento rok (2018) Obecná knižnica, ktorá funguje raz do týždňa a v rámci ktorej sa stretávajú rodičia s deťmi pri spoločnom čítaní.

Obec poskytuje pomerne vysoké možnosti na športové vyžitie - areál futbalového ihriska, trávnaté ihrisko pri škole, menšie športové plochy pri základnej škole – tenisový kurt, dopravné ihrisko, volejbalové ihrisko, plochy na atletické aktivity.

Oveľa vyššiu angažovanosť detí a mládeže vidieť vo výtvarno-umeleckej oblasti, vysoký počet žiakov základnej školy navštevuje základnú umeleckú školu a takisto pomerne vysoký počet žiakov dosahuje významné úspechy i v rámci okresu, o čom svedčí i množstvo regionálnych ocenení (Senické Zlaté jablčko...).

Výborná je vzájomná spolupráca Obecného úradu so ZŠ s MŠ Cerová. Deti sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných obcou, napr. pre dôchodcov, pre matky na Deň matiek, sú pre nich organizované Mikulášske oslavy, fašiangový karneval, Deň detí, lampiónový pochod...

Obec nemá vypracovanú vlastnú legislatívu na podporu detí so sociálne slabších rodín. Zásady poskytovania finančnej podpory pri stravovaní sociálne odkázaných detí v školskej jedálni je riešené s prostredníctvom ÚPSVaR. Obec nemá vypracované zásady poskytovania finančnej podpory pri narodení dieťaťa. O novorodencoch obec informuje verejnosť oznámením v obecných novinách „Ceroviny,“ ktoré vychádzajú vždy na konci roka. Obec uvažuje o obnovení slávnostného obradu uvítania novonarodených detí do života.

Obec neposkytuje príspevok vynikajúcim študentom. Na konci školského roka najlepší žiaci sú odmenení vecnými darmi v škole.

Sociálne služby vo vzťahu k predmetnej cieľovej skupine je potrebné prioritne orientovať na ohrozené rodiny, rodiny v kríze a mladých ľudí.

Ohrozená rodina - rodina, ktorá sa ocitla pod vplyvom vonkajších a vnútorných faktorov, ktoré ju ohrozujú. Najčastejšie ide o:

- neadekvátne rodičovské postoje, hodnoty, vzory a zručností,
- strata bývania, resp. rodina žije len v sociálnej ubytovni a nedisponuje priestormi vhodnými na bývanie,
- užívanie alkoholu alebo iných návykových látok,
- náhle životné zmeny alebo iné stresové situácie ,
- upadanie prostredia, v ktorom rodina žije,
- chudoba, sociálne vylúčenie.

Pri ohrozenej rodine sa nemuselo nevyhnutne vyskytnúť problémové - neželané správanie, ktoré by priamo ohrozilo dieťa či iného člena rodiny.

Dlhodobým neriešením krízovej situácie dochádza k rozkladu rodiny, v konečnom dôsledku až odlúčenie detí od rodičov na základe rozhodnutia súdu.

Obec momentálne nemá umiestnené deti v náhradnej rodinnej starostlivosti, ani v detskom domove, či reedukačnom zariadení. Obec nemá vypracovanú vlastnú legislatívu ohľadne sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na sanáciu krízovej situácií v rodine a na ochranu práv a právom chránených záujmov detí.

Obec poskytuje pomoc v naliehavých prípadoch, ak je život dieťaťa ohrozený, alebo je ohrozený jeho psychosomatický vývoj. V zmysle zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately, ktorý dal obciam a mestám nové kompetencie a povinnosti, je potrebné sa zaoberať predchádzaním patologických javov. Úlohou obce je ochrana detí pred týraním, zneužívaním a zanedbaním výchovy a výživy zo strany rodičov.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately tak, aby ochrana života, zdravia a priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletých bola sústavne zabezpečovaná.

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú pre dieťa, ktoré:

1. má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, prechodný pobyt, povolenie na trvalý alebo prechodný pobyt, má povolený tolerovaný pobyt, alebo pre dieťa, ktorému nemožno určiť obvyklý pobyt,
2. nie je občan Slovenskej republiky a nachádza sa na území Slovenskej republiky bez sprievodu rodiča alebo inej plnoletej fyzickej osoby, ktorej by mohlo byť dieťa zverené do osobitnej starostlivosti,
3. je mladistvý podľa ustanovení Trestného zákona.

Ide o prípady detí:

1. keď orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately musí prijať opatrenia sociálnoprávnej ochrany, nakoľko vyhodnotí situáciu týchto detí ako situáciu, v ktorej je ich život, zdravie a vývin ohrozený,
2. keď ide o maloletých bez sprievodu,
3. keď ide o prípady maloletých detí, ktoré sa dopustili spáchania činu inak trestného podľa Trestného zákona, alebo sú mladiství a dopustili sa trestnej činnosti alebo sú podozriví z páchania trestnej činnosti podľa osobitného predpisu alebo sú obeťami trestného činu. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vystupuje ako zástupca orgánu starostlivosti o dieťa a vykonáva opatrenia v súvislosti s úkonmi, ktoré je potrebné vykonať a neznosú odklad a pre potreby trestného konania sú považované za neopakovateľné (v zmysle § 10 ods. 17 a 18 Trestného poriadku).

S nárastom počtu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rastie aj záujem rodičov integrovať svoje deti do bežných škôl a pre uľahčenie tohto procesu využívať aj podporu asistenta na vyučovaní. Z výsledkov prieskumu, ktorý uskutočnilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR) v roku 2015 vyplynulo, že učitelia i riaditelia škôl vidia najväčší prínos asistenta učiteľa v tom, že individuálnym prístupom pomáha v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu žiakom, ktorí majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Na základe toho môžu byť aj žiaci s takýmito potrebami integrovaní do bežnej školy a môžu sa vzdelávať v hlavnom prúde vzdelávacieho procesu. Asistent učiteľa s pomocou špeciálneho pedagóga a školského psychológa pomáha skvalitňovať vyučovací proces žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním.

V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov prebieha s pomocou 2 asistentov učiteľa pre deti so zdravotným znevýhodnením, škola má záujem prijať špeciálneho pedagóga.

Treba vypracovať a schváliť:

- Všeobecne záväzné nariadenie (VZN), ktorým sa určuje postup pri poskytovaní finančných príspevkov obcou na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.
- Zásady poskytovania finančnej podpory pri narodení dieťaťa.

ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ

Identifikácia problémov:

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov so zdravotnými problémami, ŤZP,
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou, odborníkmi,
- chýba možnosť zamestnať zdravotne postihnuté osoby,
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci.

Zdravotne postihnutí predstavujú skupinu občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy.

Z kritériálneho hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia,
- zmyslové postihnutia,
- postihnutia pohybového aparátu,
- kombinované postihnutia,
- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter civilizačných ochorení).

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Zákon o sociálnych službách venuje dostatočný priestor v oblasti poskytovania sociálnych služieb, čo sa týka sortimentu ich druhov ako aj foriem poskytovania.

Mimo oblasť sociálnych služieb je najdôležitejším právnym predpisom v novej legislatíve podpora sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti. V spolupráci s ÚPSVaR je možnosť vytvorenia chránenej dielne pre zamestnanie zdravotne postihnutej osoby. Zároveň je potrebné zvyšovanie informovanosti o možnosti zamestnávania sociálne vylúčených občanov v podnikateľskom sektore.

V obci nie je registrovaná miestna organizácia postihnutých osôb, bezbariérovosť v obci je riešená čiastočne.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

- Priebežne monitorovať potreby zdravotne postihnutých (1x ročne prieskum), pri územných úpravách v obci brať na zreteľ bezbariérovosť.

OBČANIA SO SOCIÁLNYMI A SPOLOČENSKÝMI PROBLÉMAMI

Identifikácia problémov:

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na pomoc,
- chýbajú preventívne sociálne opatrenia a financie,
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,
- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie,
- informácie pre občanov o možnostiach sociálnej pomoci nie sú dostatočné a na požadovanej úrovni,
- násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole a psychickými ochoreniami,
- pasivita občanov riešiť veci verejné,
- vandalizmus, násilie, drogové závislosti, alkohol...

Svojím zložením ide o najrôznorodjšiu sociálnu skupinu, preto aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto sociálnej skupine sú veľmi rôznorodé. K tejto sociálnej skupine zaraďujeme:

- občanov bez prístrešia,
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- dlhodobo nezamestnaní občania,
- občania spoločensky neprispôsobiví,
- závislí občania,
- rómska komunita.

Vzhľadom k rôznorodosti skupiny a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupín a zvlášť v niektorých jej kategóriách len odhadnúť. Kategória, ktorá z tejto cieľovej skupiny potenciálnych klientov si vyžaduje osobitnú pozornosť, analýzu a prístup. Táto skupina ľudí patrí medzi najviac ohrozené sociálnou inklúziou. Ich sociálna situácia už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej, závislosť od dávok sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, nezodpovedný prístup k životu a požívanie návykových látok vo zvýšenej miere. Treba podotknúť, že dlhodobé sociálne dávky a príspevky udržiavajú ľudí v pasivite, nevlývajú na ľudí motivačne, aby zmenili svoju sociálnu a životnú situáciu.

Obec v rámci svojich finančných možností podporuje ich začlenenie do spoločnosti. Zameranie sociálnej prevencie by malo byť najvyšším princípom predchádzania patologických javov a krízovým situáciám rodinách. Treba zvážiť možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom. Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie samosprávy, aby mohli v súčasnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky. Na to ale v samospráve často nie je dostatok vzdelaných a odborne fundovaných sociálnych pracovníkov a problém je aj v nízkej výkonnosti ekonomiky, ktorá nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na sociálnu prevenciu.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

- Zvýšiť preventívnu a vyhľadávaciu činnosť občanov odkázaných na pomoc.
- V prípade aktuálnosti vybaviť potravinovú pomoc pre sociálne odkázaných a dôchodcom s nízkymi príjmami.

Obec Cerová v budúcnosti nepočíta s vysokým nárastom počtu obyvateľov najmä v kategórii predproduktívneho a produktívneho veku, je potrebné počítať aj s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku. Štatistické údaje v rámci celej SR nám ukazujú postupný nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku a klesanie podielu detí.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

- rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:
  - a) poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
  - b) nepriaznivého zdravotného stavu,
  - c) dovŕšenia dôchodkového veku,
  - d) terénnej sociálnej služby.
- rozšírenie bytovej výstavby,
- vyriešiť bezbariérovosť v obci,
- zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zariadení,
- vypracovať a schváliť chýbajúcu miestnu legislatívu v oblasti sociálnych služieb,
- zabezpečenie opatrovateľskej služby,
- podpora vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu.

4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

4.1 SWOT analýza v sociálnej oblasti

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, ktoré spočívajú v danom projekte, obchodnej príležitosti, prípadne v inej situácii, v ktorej sa nachádza organizácia so snahou uskutočniť určitý cieľ.

- Silné stránky (z angl. **Strengths**) – interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa.
- Slabé stránky (z angl. **Weaknesses**) - interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa.
- Príležitosti (z angl. **Opportunities**) – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť organizácii k dosiahnutiu cieľa.
- Ohrozenia (z angl. **Threats**) – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť organizácii dosiahnutie cieľa.

Analýza rozvojového potenciálu obce Cerová formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, vykonaného medzi obyvateľmi obce Cerová.

Sociálna analýza sa dotýka 2 oblastí:

1. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra
2. Bytový fond, technická infraštruktúra

1. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> •klesajúca miera nezamestnanosti •potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb cestovného ruchu •dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života •vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov formou MAS * Podhoran <p>*(miestna akčná skupina)</p>	<ul style="list-style-type: none"> •nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva - nízky podiel obyvateľstva s požadovaným vzdelaním na trhu práce •nevyhovujúca veková štruktúra obyvateľstva – rastúci podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku •nevyhovujúci stav sakrálnych pamiatok
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> •rozvoj cestovného ruchu a multifunkčného poľnohospodárstva – kladný vplyv na tvorbu nových pracovných miest •obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel - tvorba nových pracovných miest •rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily •zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce •rekonštrukcia objektov materskej školy •rekonštrukcia objektov základnej školy •dobudovanie športových zariadení pre voľnočasové aktivity mládeže a dospelých •reštaurovanie sakrálnych a kultúrnych pamiatok 	<ul style="list-style-type: none"> •výraznejšie starnutie populácie •odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív v obci, ako aj v jej mikropriestore •rast marginalizácie, vytlačanie čoraz väčšieho počtu rizikových skupín účastníkov z trhu práce a prehĺbenie sociálnej exklúzie •nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce •nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry

2. Bytový fond, technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • koncentrácia bytov v rodinných domoch • dobré pokrytie obce signálom mobilných operátorov • dostupnosť širokopásmového internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • nepriaznivá veková štruktúra domového fondu (vysoký priemerný vek) • nedostatok stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu • nedostatok možností nájomného bývania • zlý technický stav miestnych komunikácií • zlý technický stav chodníkov • absencia cyklistických chodníkov a cyklotrás
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podpora projektov rozvoja bývania v obci • zabezpečenie stavebných pozemkov s kompletnou technickou infraštruktúrou pre individuálnu bytovú výstavbu • výstavba nájomných bytov • rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií • rekonštrukcia a výstavba chodníkov • výstavba cyklistických chodníkov a cyklotrás • vybudovanie kanalizácie a ČOV 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie stavebných pozemkov pre IBV • nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nájomných bytov • nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry • zhoršenie kvality miestnych komunikácií a chodníkov z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu

Vyhodnotenie pôsobiacich faktorov je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stránky. Počet a hlavne pôsobenia slabých stránok je prevažne nad silnými. Z uvedeného vyplýva, že

v prípade, ak by tento stav v spoločnosti pretrvával a neriešil by sa, mohli by nastať negatívne javy ako:

- vznik a narastanie sociálneho napätia v komunite obce,
- pokles súčasnej úrovne už poskytovaných sociálnych služieb,
- pokles alebo strata dôvery v oficiálne orgány obce a ich schopnosť riešiť problémy v sociálnej oblasti...

5. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít obecného rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb, aby boli v súlade záujmom a potrebami cieľových skupín v komunite obce.

5.1 Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v obci Cerová

Cieľ 1: Zlepšiť sociálne služby v obci

Opatrenie 1.1. Rozvoj sociálnych služieb

Aktivity:

- Poradenstvo v školskej, sociálnej, zdravotnej a kultúrnej oblasti.
- Rozšírenie osvetu s protidrogovou a protialkoholickou tematikou.
- Rozširovanie opatrovateľských služieb pre obyvateľov.
- Koordinovanie poskytovania sociálnej pomoci v obci.
- Rozšírenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti. a podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných.
- Podpora vytvorenia zariadenia pre seniorov s pobytovou formou sociálnej služby.

Cieľ 2: Aktívne občianstvo

Opatrenie 2.1. Vytvorenie podmienok na podporu aktívneho občianstva

Aktivity:

- Realizovanie permanentného dialógu samosprávnych orgánov obce s obyvateľmi, zabezpečiť monitoring občianskych potrieb a dôsledne rešpektovať právo na informovanosť.
- Vytvárať podmienky na podporu činnosti mimovládnych organizácií a dobrovoľníckeho sektoru.
- Pokračovať vo vydávaní obecných novín (min. 1x ročne)

Cieľ 3: Skvalitňovanie bytovej situácie

Opatrenie 3.1: Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby

Aktivity:

- Podpora zlepšenia dostupnosti stavebných pozemkov s potrebnou technickou infraštruktúrou.

Opatrenie 3.2. Rozvoj výstavby bytových domov

Aktivity:

- Podpora výstavby nájomných bytov.

Cieľ 4: Zabezpečiť rast počtu obyvateľstva obce

Opatrenie 4.1. Vytvorenie príťažlivých podmienok bývania v obci

Aktivity:

- Podpora všeobecného spoločensko-ekonomického rozvoja obce.

6. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb obce Cerová úzko participuje na PHSR obce Cerová. Čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v obci.

Keďže finančné možnosti obce v súčasnom programovom rozpočte sú ohraničené, je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2018 – 2020 (podľa komunitného plánu na roky 2018 – 2022). Určite nie je v možnostiach obce realizovať tento zámer len z vlastných zdrojov. Zámerom môže byť vypracovaný projekt s využitím viaczdrojového financovania.

6.1 Finančné podmienky obce na poskytovanie sociálnej služby

t. j. určenie finančných zdrojov z rozpočtu obce, rozpočtu vyššieho územného celku a rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby na spolufinancovanie potrebnej kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity.

7. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Tento plán budú predstavitelia samosprávy a poverené osoby obecným zastupiteľstvom priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie, je záväzným pre tvorbu rozpočtu obce a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu obce. Komunitný plán sociálnych služieb obce je rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty existujúce, či majúce aktivity na území obce, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvojového charakteru (podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor) a je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Obecné zastupiteľstvo obce Cerová minimálne 1x ročne prerokuje Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu obce. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh obce v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie. Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb obce sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce.

8. Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj pri aktualizácii komunitného plánovania.

Účasť pri aktualizácii komunitnom plánovaní:

- písomné návrhy občanov – preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť,
- ústne návrhy občanov – na obecnom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom,
- účasť obyvateľov obce na verejnom zhromaždení.

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority,
- získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby,
- nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb,
- po uplynutí plánovaného obdobia.

9. Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode obce

V súčasnosti obec Cerová neposkytuje sociálnu službu registrovanú v Registri poskytovateľov sociálnych služieb Trnavského samosprávneho kraja.

Obec v prípade potreby podporuje poskytovanie sociálnych služieb verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce Cerová zapísaných v Registri poskytovateľov sociálnych služieb Trnavského samosprávneho kraja:

- Slovenský Červený kríž – územný spolok Senica, Kalinčiakova 1396/46, 905 01 Senica,
- LÁSKAVÉ DLANE – zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, Prievaly 139, 906 34 Prievaly,
- Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Senica, Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica, 905 01 Senica,
- Zariadenie sociálnych služieb Senica, n.o., Štefánikova 1598/11B, 905 01 Senica,
- Sanatórium Dr.Elena Derer, Harmónia, n.o. OCEAN, Štefánikova 3013/65B, 905 01 Senica,
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately – Vajanského 17/1, 905 01 Senica, se@upsvr.gov.sk

Dosažiteľnosť zamestnancov oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je zabezpečená 24 hodín denne.

Dosažiteľnosť zabezpečujú stredaním sa nasledovní zamestnanci – pracovisko Senica, mobilné tel. č.: 0915 757 252 (tel. číslo je aktívne nepretržite):

Bc. Jarmila Fabiánová , Mgr. Zlatica Ondrovičová,

Mgr. Katarína Gembešová, Mgr. Marta Tóthová

V prípade nezastihnutia zamestnanca zabezpečujúceho dosažiteľnosť treba kontaktovať:

PhDr. Zita Kubalaková, vedúca odd. SPODaSK – mobil. tel. č.: 0918 530 011

Priame telefónne číslo na pracovisko oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Senici: 034/2440 600, 601, 604, 606, 607.

Obec Cerová v prípade potreby vydáva poskytovateľovi sociálnej služby uvedenej v § 25, § 35, § 36 a 40 na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku podľa § 78b s komunitným plánom sociálnych služieb obce, ak je to v súlade so záujmom a potrebami cieľových skupín v komunite obce Cerová.

Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potrebných služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania. Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život.

Cerová, apríl 2018

Dokument bol prerokovaný a schválený na Obecnom zastupiteľstve
dňa ..... 2018.

Ing. Ján Čerešník
starosta obce

Prílohy

Dotazník pre občanov obce Cerová

1. Ako dlho žijete v obci Cerová?

- a) menej ako 5 rokov
- b) 5 – 15 rokov
- c) 16 – 30 rokov
- d) viac ako 30 rokov
- e) iné

2. Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej forme sociálnych služieb?

- a) obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol
- b) kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú
- c) získam informácie z internetu
- d) opýtam sa na úradoch
- e) takéto informácie nevyhľadám
- f) neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol/a

3. Ako by ste postupovali v prípade trvalého postihnutia člena Vašej rodiny?

- a) snažil/a by som sa zaistiť starostlivosť sám/sama, príp. využiť pomoc blízkych ľudí
- b) využil/a by som služby poskytované v domácom prostredí
- c) spoľahol/la by som sa na pomoc inštitúcií
- d) iné /vypíšte/ .....
- e) neviem

4. Prosíme, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba:

- a) poradenstvo
- b) klub mládeže
- c) klub dôchodcov
- d) služby pre seniorov – opatrovateľská služba, zariadenie pre seniorov.....
- e) služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár
- f) prepravná služba
- g) sociálna byty
- h) iná (vypíšte).....

5. Kto využíva danú službu?

- a) senior
- b) dieťa so zdravotným postihnutím
- c) osoba so zdravotným postihnutím
- d) dlhodobo choré dieťa
- e) dlhodobo chorý dospelý
- f) osoba ohrozená závislosťou
- g) človek v nepriaznivej životnej situácii (strata bývania, domáce násilie...)
- h) nezamestnaný/á
- ch) iná odpoveď .....

6. Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov obce si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti?

(max. 4 odpovede):

- a) rodiny s malými deťmi
- b) rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím
- c) deti a mládež
- d) seniori
- e) osoby so zdravotným postihnutím
- f) dlhodobo chorí
- g) osoby ohrozené závislosťou
- h) občania v prechodnej sociálnej kríze
- ch) neprispôsobiví občania
- i) nezamestnaní
- j) etnické menšiny
- k) iná skupina
- l) neviem

7. Na ktoré oblasti pomoci by sa malo obec v budúcnosti viac zamerať?

(max 3 odpovede):

- a) rozvoj služieb poskytovaných v domácnostiach
- b) osobná asistencia, opatrovateľská služba
- c) služby pre seniorov – jedáleň, ZPS
- d) služby pre osoby so zdravotným postihnutím – stacionár, prepravná služby
- e) chránené dielne – riešenie zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím
- f) starostlivosť o osoby ohrozené závislosťou
- g) linka dôvery
- h) iné .....
- ch)neviem

Štatistické otázky

1. Aké je zloženie Vašej domácnosti?

- a) jednotliviec
- b) jeden rodič s dieťaťom (deťmi)
- c) viacgeneračná domácnosť
- d) obaja rodičia s dieťaťom (deťmi)
- e) manželia bez detí
- f) iný typ

2. Aké je Vaše zamestnanie?

- a) zamestnanec
- b) študent
- c) podnikateľ
- d) dôchodca
- e) invalidný dôchodca
- f) nezamestnaný

3. Koľko máte rokov?

- a) menej ako 25
- b) 26 – 35
- c) 36 – 45
- d) 46 – 55
- e) 56 – 65
- f) 66 – 75
- g) 76 a viac

4. Aké je Vaše najvyššie dokončené vzdelanie?

- a) základné
- b) stredoškolské bez maturity
- c) stredoškolské s maturitou
- d) vysokoškolské – Bc.
- e) úplné vysokoškolské – Ing., Mgr.

5. Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti?

- a) veľmi dobrá
- b) skôr dobrá
- c) skôr zlá
- d) veľmi zlá

6. Ste muž alebo žena?

- a) muž
- b) žena